

Vuokramaksun alennus. Käsiteltäessä kysymystä ¹⁾, joka m.m. koski 73.700 tynnyrinalan laajuisen Greijuksen tilan maa-alueen luovuttamista valtiolle käytettäväksi ampumaratojen suoja-alueeksi, mainitun tilan silloinen vuokraaja, kauppias A. Lindberg, ilmoitti puolestaan suostuvansa luovutukseen ehdoin, että tilan vuosivuokraa alennettiin 1,000 markkaa, minkä ohessa hän anoi, että vuokra-aika pidennettäisiin kolmestakymmenestä viiteenkymmeneen vuoteen. Rahatoimikamarin puollettua hakijan koko esityksen hyväksymistä valtuusto päätti ²⁾ suostua anomuksen mukaiseen vuokramaksun alentamiseen, mutta evätä anomuksen, mikäli se koski vuokra-ajan pidennystä.

3. Kaupungille kuuluvain talojen ja rakennusten käyttämistä määrättyihin tarkoituksiin sekä sellaisten rakennusten teettämistä ja kunnossapitoa koskevat kysymykset.

Tavarasuojain rakennuttaminen Eteläsatamaan. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1879 lähettänyt ³⁾ erään valiokunnan edelleen valmisteltavaksi tullinylijohdokunnan tekemän ehdotuksen kahden tavarapaviljongin rakentamisesta Eteläsatamaan. Tehtyään vuonna 1880 antamassaan mietinnössä ⁴⁾ ensin lyhyesti selvää kysymyksen aikaisemmista vaiheista sen jälkeen kun siitä vuonna 1875 tehtiin esitys ⁵⁾ valtuustossa ja perusteltuaan kantaansa jo olemassa olevien suunnitelmien suhteen valiokunta ehdotti, että valtuusto päättäisi m.m.:

ensi tilassa rakennuttaa kaupungininsinöörin ehdottamaan paikkaan kalastajasataman eteläiselle laiturinhaaralle tavarasuojan pääasiallisesti entisen kaupungininsinöörin H. Th. Tallqvistin laatiman piirustuksen mukaisesti;

uskoa rahatoimikamarin tehtäväksi antaa laatia tällaisen tavarasuojan lopulliset piirustukset ja niiden tultua vahvistetuiksi rakennuttaa sen; sekä osoittaa vuoden talousarvioon arvaamattomia menoja varten varatusta määrärahadista tähän tarkoitukseen 8,500 markkaa.

Esiteltäessä mietintöä, johon liittyi vtn Svenssonin tekemä, erinäisissä suhteissa poikkeavan ja seikkaperäisemmän ehdotuksen sisältävä vastalause, kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ toistaiseksi antaa kysymyksen raueta ja ilmoittaa tämän läänin kuvernöörille.

Muonamakasiinin rakennuttaminen venäläiselle sotaväelle. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1875 kaupungin puolesta sitoutunut ⁷⁾ tulli- ja pakka-huoneeksi järjestettävän, korttelissa n:o 54 Eteläsatamassa sijaitsevan Venäjän valtion omistaman muonamakasiinin korvaukseksi luovuttamaan Venäjän valtiolle täydessä kunnossa uuden, Siltavuorenrantaan rakennettavan muonamakasiinin, jonka arkkitehti A. Bomanin laatimat piirustukset Suomen sotilapiirin piiri-insinöörihallitus jo oli hyväksynyt. Sen lisäksi kaupunginvaltuusto vuonna 1876 oli m.m. päättänyt ⁸⁾, että uusi makasiini sijoitettaisiin 129 $\frac{1}{3}$ jalkaa länteen valtuuston ensiksi määräämästä paikasta ja että makasiinin ympäri kulkeva tie rakennettaisiin 28 jalan levyiseksi sekä kivettäisiin ja varustettaisiin viemärikourulla. Vuonna 1880

¹⁾ Ks. s. 97 ja seur. — ²⁾ Valt. pöytäk. 23 p. marrask. 15 §. — ³⁾ Ks. s. 17. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakir. n:o 4. — ⁵⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 37 ja seur. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 30 p. maalisk. 16 §. — ⁷⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 41. — ⁸⁾ S:n s. 122.

piiri-insinöörihallitus ilmoitti keisarikunnan sotakonseljin suostuneen vanhan muonamakasiinirakennuksen luovuttamiseen kaupungille ehdoin, että sen sijaan edellä mainitulle paikalle saatiin uusi makasiini, johon tuli mahtua 25,000 tschetverttiä, että makasiinin ympärille järjestettiin riittävän suuri ja sopiva paikka, jolla muonakuormien lastaaminen kävi päinsä, että makasiini sijoitettiin vähintään 15 sylen etäisyyteen asuinrakennuksista sekä että kaupunki rakensi erityisen tyhjien kulien säilytyshuoneen.

Kaupunginvaltuusto lähetti ¹⁾ piiri-insinöörihallituksen ilmoituksen rahatoimikamariin, johon myöhemmin lähetettiin ²⁾ myöskin senaatin siviilitoimituskunnalta saapunut kirjelmä, joka koski sotakonseljin päätöstä ja jossa kaupungin viranomaisille annettiin määräys järjestää kuntoon uusi pakkahuone. Kamari ilmoitti sen jälkeen valtuustolle, että se turhaan oli koettanut saada takaisin arkkitehti Bomanin laatimia piirustuksia kustannusarvioineen, jotka oli lähetetty venäläisten viranomaisten hyväksyttäväksi ja joita ilman oli mahdotonta tarkistaa suunnitellun makasiinin tilavuutta, arvioida sen aiheuttamia kustannuksia ja ryhtyä rakennustyöhön. Niin ollen kamari esitti, että valtuusto ryhtyisi uusiin toimenpiteisiin kyseisten piirustusten ja kustannusarvioitten takaisinsaamiseksi. Tämän johdosta valtuusto päätti ³⁾, ennen kuin asian johdosta muihin toimenpiteisiin ryhdyttiin, anoa asianomaisilta viranomaisilta niiden virka-apua, jotta valtuusto mahdollisimman pian saisi takaisin mainitut piirustukset ja kustannusarviot joko alkuperäisinä tai oikeiksi todistettuina jäljennöksinä. Ennen kuin tämä esitys oli tehty, piiri-insinöörihallitus kuitenkin ilmoitti, ettei alkuperäisiä piirustuksia voitu saada siitä pietarilaisesta virastosta, jolle sellaisten piirustusten hyväksyminen kuului, sekä että kustannusarviota ei ollut voitu löytää, mutta jätti valtuustolle piirustusten oikeiksi todistetut jäljennökset. Valtuusto päätti ⁴⁾ sen jälkeen, että edellä mainittua esitystä ei toimitettaisi perille, vaan että jäljennökset annettaisiin rahatoimikamarille, jonka arkkitehti Bomanin tarkastettua ne ja todettua ne oikeiksi viipymättä tuli antaa laatia rakennustyön uusi kustannusarvio sekä sen jälkeen ottaa harkittavakseen, mihin toimenpiteisiin asiassa edelleen oli ryhdyttävä.

Kaupungininsinöörin arvioitua rakennustyön kustannukset 383,800 markaksi, mistä 8,800 markkaa julkisivun siistimiseen, rahatoimikamari lähetti kaupunginvaltuustolle uuden kustannusarvion esittäen samalla:

1) että uusi makasiini, johon mahtuisi 25,000 tschetverttiä, rakennettaisiin hyväksytyt piirustusten mukaisesti ja sijoitettaisiin vuonna 1876 määrättyyn paikkaan, jolloin rakennus tulisi 15 sylen etäisyyteen lähimmästä asuintalosta;

2) että makasiinia ympäröivä tie rakennettaisiin vuonna 1876 tehdyn päätöksen mukaisesti ja sen varrelle sopivaan paikkaan tyhjien kulien säilytykseen vaadittu erillinen rakennus;

3) että makasiinin edustalle rakennettaisiin kivi- tai puulaituri, jonka edustalla vedensyvyiden tuli olla 10 à 12 jalkaa, sekä maihinlaskusilta, ja laituria jatkettaisiin hiukan vähemmän vedensyvyyksin aina Pitkäänsiltaan saakka, mistä kivetty tie oli rakennettava makasiinin luo; sekä

4) että rakennusyhtyrityksen hoito uskottaisiin asian tuntevien henkilöiden muodostaman rakennustoimikunnan tehtäväksi.

¹⁾ Valt. pöytäk. 27 p. tammik. 4 §. — ²⁾ S:n 16 p. maalisk. 20 §. — ³⁾ S:n 4 p. toukok. 2 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. kesäk. 14 §.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ hyväksyä edellä mainitut punnet n:ot 1, 2 ja 3 sekä antaa rahatoimikamarille tehtäväksi määrätyn ehdoin tarjota rakennustyön urakkahuutokaupalla, minkä jälkeen kamarin tuli alistaa tehdyt tarjoukset valtuuston tutkittaviksi ja tämän lopullisesti päättää, oliko työ annettava urakalle vai suoritettava kamarin tai muun johdon alaisena; sen ohessa kamarin tuli tehdä everstilluutnantti Kaschperoffin kanssa, jonka piiri-insinöörihallitus oli valinnut puolestaan valvomaan työtä, sopimus siitä, mistä aineesta makasiinirakennuksen pohjakerroksen lattia oli tehtävä, sekä ryhtyä niihin toimenpiteisiin, joita piirustusten asianmukainen hyväksyminen vielä saattoi edellyttää.

Tässä yhteydessä valtuusto epäsi pietarilaisen insinööri G. Lagerqvistin tekemän, kamarille lähetetyn, mutta kamarin evättäväksi ehdottaman tarjouksen puheena olevan rakennustyön suorittamisesta urakalla 425,000 markasta.

Kansakoulutalon rakennuttaminen Malminkadun varrelle. Lisättyjen kaupunginvaltuutettujen päättäessä vuonna 1879 rakennuttaa uuden kansakoulutalon Malminkadun tonteille n:ot 1 ja 2 (osoite n:ot 2 ja 4) oli varsinainen valtuuston tehtäväksi jätetty ²⁾ ryhtyä erinäisiin tästä päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin. Tämän johdosta varsinainen valtuusto vuonna 1880 päätti ³⁾ m. m. antaa rahatoimikamarille tehtäväksi neuvoteltuaan kansakoulujohtokunnan kanssa rakennuksen sisustuksesta antaa lisätyn valtuuston hyväksymien pääperusteiden mukaisesti laatia kansakoulutalon yksityiskohtaiset piirustukset ja hankkia niille, tekemättä sitä ennen asiasta esitystä valtuustolle, tarpeellinen vahvistus sekä piirustusten tultiä vahvistetuiksi huolehtia rakennustyön suorittamisesta joko tarjoamalla sen urakalle tai muulla kamarin sopivaksi katsomalla tavalla, jolloin kamarin siinä tapauksessa, että yritystä varten tarkoitettua lainaa ⁴⁾ ei vielä ollut ehditty ottaa, toistaiseksi tuli käyttää kaupungin käytävissä olevia varoja työstä aiheutuvien kustannusten suorittamiseen.

Myöhemmin rahatoimikamari ilmoitti antaneensa arkkitehti C. Th. Höijerille tehtäväksi laatia kansakoulurakennuksen ja siihen kuuluvien ulkohuoneiden täydelliset piirustukset ynnä kustannusarvion sekä ryhtyneensä toimenpiteisiin hankkiakseen piirustuksille vahvistuksen. Mainittu kustannusarvio päättyi kuitenkin 135,000 markkaan, jota vastoin kokonaiskustannukset aikaisemmin laaditun likimääräisen kustannusarvion mukaan olivat olleet ainoastaan 100,000 markkaa. Kamari ilmoitti kuitenkin samalla, että ylittävä määrä, 35,000 markkaa, voitiin suorittaa juoksevista tuloista. Kaupunginvaltuusto jätti ⁵⁾ asian toistaiseksi ratkaisematta, ja vuoden 1881 talousarviota järjesteltäessä tarkoitukseen merkittiin ⁶⁾ 100,000 markan suuruinen määräraha.

Nimitaulun asettaminen kansankirjastotaloon. Kansankirjaston rakennustoimikunnan esityksestä kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁷⁾ uuden kirjastorakennuksen pääsisäänkäytävän yläpuolelle asetettavan nimitaulun ehdotuksen. Taulussa olivat sanat: »Bibliotek och läsesal», »Kirjasto ja lukusali».

Taideyhdistykselle, veistokoululle ja taideteollisuusmuseolle aiottuun talon rakentamisen lykkääminen. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1877 luovut-

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. lokak. 10 §. — ²⁾ Ks. s. 19. — ³⁾ Valt. pöytäk. 13 p. tam. mik. 4 §. — ⁴⁾ Ks. s. 112. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 12 p. lokak. 14 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. jouluk. 6 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. syysk. 15 §.

tanut¹⁾ korttelissa n:o 97 sijaitsevan Kaivokadun tontin n:o 4 valtiolle ehdoin, että sille viiden vuoden kuluessa valtuuston päätöksestä rakennettiin komea talo, joka paitsi pohjakerrokseen tulevia myymälähuoneistoja sisälsi sopivat huoneistot taideyhdistykselle, taideteollisuusyhdistyksen koululle ja taideteollisuusmuseolle, sekä että rakennusta vastedes käytettiin näihin tarkoituksiin. Erinäisten seikkain viivytettyä asian edistymistä, niin ettei rakennuksen katsottu voivan valmistua määräajassa, läänin kuvernööri senaatin pyynnöstä esitti valtuustolle, että määräaika, jonka kuluessa rakennuksen tuli valmistua, pidennettäisiin vielä viisi vuotta lukien marraskuun 28 p:stä 1882. Valtuusto myöntyi²⁾ tähän esitykseen.

Muutostöiden suorittaminen raatihuoneessa ja uudisrakennuksen teettäminen raatihuoneen tontille. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1879 asettanut³⁾ valiokunnan valmistelemaan kysymystä raatihuoneen huoneistojen sopivimmasta järjestelystä ja lähettänyt³⁾ sen käsiteltäväksi myös erinäisiä huoneistokysymyksiä koskevia erikoisesityksiä. Vuonna 1880 antamassaan lausunnossa tämä valiokunta ilmoitti aluksi laatineensa raatihuoneen uudestirakentamista ja sen huoneistojen käytön muuttamista koskevan ehdotuksen, joka näytti joksikin aikaa tyydyttävän kunnallishallinnon kohtuullisen huoneistotarpeen. Tämän ehdotuksen toteuttamiseksi olisi kuitenkin täytyntä m. m. korottaa raatihuoneen Katariinankadun puoleisen siipirakennuksen eteläosaa muutaman jalan verran sekä siirtää siinä välikaton vasaaja, avata uusia ikkunoita y. m. Tämän johdosta tutkittaessa siipirakennusta oli kuitenkin todettu, että rakennuksen seinät osalta olivat vain jalan paksuiset ja niin täynnä rakoja, että uudestirakentaminen oli mahdotonta. Valiokunta oli sen tähden tullut siihen tulokseen, että kysymyksen paras ratkaisu oli koko rappeutuneen siipirakennuksen purkaminen ja uuden rakennuksen pystyttäminen raatihuoneen tontille, minkä ohessa erinäisiä raatihuoneen vanhempia huoneistoja olisi osittain sisustettava uudestaan. Nämä työt maksaisivat yhteensä enintään Smk 100,000: —. Täten säästettäisiin vuokrina: rahatoimikamarin, vaivashoitojohtokunnan ja majoituslautakunnan huoneistojen osalta Smk 5,000: —, rakennuskonttorin huoneiston osalta Smk 600: — sekä gasometrisiä havaintoja varten käytetyn huoneen osalta arviolta Smk 400: — eli yhteensä Smk 6,000: — eli siis 6 % arvioidusta rakennuspääomasta. Kun kaupungin todennäköisesti ei tarvinnut maksaa lainatuille varoille korkoa enempää kuin 5 %, voitaisiin ehdotetut muutokset toteuttaa ilman tappiota, aiheuttaisivatpa ne todennäköisesti suoranaista voittoaakin kaupungille.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto valiokunnan ehdotuksesta päätti⁴⁾ laajentaa sen saamaa tehtävää siten, että valiokunnan tuli antaa valtuustolle sekä erinäisten raatihuoneen huoneistojen sisustuksen muuttamista että myöskin mainitun rakennuksen tarpeellista uudestirakentamista tai muuttamista koskevat piirustukset kustannusarvioineen, joka ei saanut kaikkiaan nousta yli 100,000 markan, minkä ohessa valtuusto kehoitti uudisrakennus- ja järjestelylainan ottamista koskevaa kysymystä valmistelemaan asetettua valiokuntaa tarvittavaa lainamäärää arvioidessaan varaamaan arviolta Smk 100,000: — raatihuoneessa suoritettavia muutos- ja uudisrakennustöitä varten.

¹⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 222. — ²⁾ Valt. pöytäk. 23 p. marrask. 6 §. — ³⁾ Ks. s. 15. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 2 p. marrask. 18 §.

Portaikon korjaus. Koululaitoksen ylläpidon anottua maistraatin toimenpidettä, jotta reaalikoulun kassalle suoritettaisiin 65 markkaa korvausta koulun huoneiston porraskäytävän korjaamisesta, kaupunginvaltuusto lähetettyään ¹⁾ asian rahatoimikamariin päätti ²⁾ antaa suorittaa mainitun rahamäärän, mutta samalla anoa, että ylläpito valvoisi, etteivät asianomaiset koulunjohtajat vastedes kaupungin viranomaisia kuulematta suorittaneet kouluhuoneistoissa korjauksia, joiden aiheuttamat kustannukset vaadittiin korvattavaksi kaupungin varoista.

Huoneisto kaasuntarkastukselle. Kaasuntarkastajan, johtaja A. F. Soldanin esittämän anomuksen, että kaasuntarkastuksen toimittamista varten hankittaisiin sopiva huoneisto, kaupunginvaltuusto ensin ³⁾ lähetti rahatoimikamariin ja sen jälkeen ⁴⁾ valiokuntaan, jonka valtuusto vuonna 1879 oli asettanut ⁵⁾ käsittelemään kysymystä raatihuoneen huoneistojen käytön muuttamisesta. Valtuuston hyväksytyä ⁶⁾ tämän valiokunnan lausunnon, jonka m.m. sisältämä raatihuoneen uudestaanrakentamista koskeva ehdotus teki huoneiston saamisen sieltä kaasuntarkastusta varten lähitulevaisuudessa mahdottomaksi, johtaja Soldan uudisti anomuksensa ja valtuusto päätti ⁷⁾ sen johdosta kehoittaa rahatoimikamaria vuokraamaan tarkoitukseen sopivan huoneiston.

Huoneisto pörssihuutokauppoja varten. Yhteisen maistraatin puoltavan lausunnon mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ myöntyä kauppayhdistyksen valtuutettujen anomukseen, että raatihuoneen suuressa istuntosalissa toistaiseksi saisi toimittaa obligatioiden, osakkeiden y. m. arvopaperien pörssihuutokauppoja niinä aikoina, jolloin sitä ei tarvittu kaupungin omiin tarkoituksiin.

4. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

Vesijohdon ulottaminen Kasarminkadun taloon n:o 4. Erinäiset Kasarmin- ja Korkeavuorenkatujen eteläpäässä sekä Vuorimiehenkadun länsipäässä olevien talojen omistajat olivat v. t. vesijohtohallitukselta anoneet, että kaupungin vesijohto ulotettaisiin Vuorimiehenkadun talosta n:o 17 Kasarminkadun taloon n:o 4. Sen jälkeen kun insinööri R. Huber mainitun hallituksen toimeksiannosta oli laatinut työn kustannusarvion, hallitus esitti, että kaupunginvaltuusto myöntäisi hallitukselle 5,000 markan määrärahan kyseiseen tarkoitukseen; uusi putkijohto vedettäisiin sitten vinosti Vuorimiehen- ja Kasarminkatujen kulmauksessa olevan kolmikulmaisen aukion yli ja hallitus oikeutettaisiin edellyttäen että määrärahaa ei ylitetty ulottamaan johto aina Kasarminkadun taloon n:o 8 saakka. Valtuusto hyväksyi ⁹⁾ hallituksen esityksen sen kaikilta osilta.

Vesijohdon ulottaminen Korkeavuorenkadun taloon n:o 25. Pankinjohtaja P. F. W. von Hausenin anomukseen, että Pikku Roobertinkatua pitkin vedetty vesijohto ulotettaisiin Korkeavuorenkatua pitkin viimeksi mainitun kadun taloon n:o 25 asti, kaupunginvaltuusto lähetettyään ¹⁰⁾ sen v. t. vesijohtohallitukseen ja insinööri R. Huberin laadittua työn kustannusarvion myöntyi ¹¹⁾ mainitun hallituksen lausunnon mukaisesti ja

¹⁾ Valt. pöytäk. 3 p. syysk. 23 §. — ²⁾ S:n 2 p. marrask. 16 §. — ³⁾ S:n 17 p. helmik. 2 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. huhtik. 13 §. — ⁵⁾ Ks. s. 15. — ⁶⁾ Ks. s. 101. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 23 p. marrask. 22 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. helmik. 6 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. huhtik. 2 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. toukok. 6 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. toukok. 8 §.